

Marcin Składanowski, Tadeusz Syczewski, Jacek Półowianik, Krzysztof Mielnicki, *Młodzież i przesłanie Kościoła. Dialog w kontekście Światowych Dni Młodzieży w Krakowie*, Wydawnictwo Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin 2017, ss. 139.

Powszechna w wielu kręgach wizja silnej wspólnoty eklezjalnej, opartej na tradycyjnych wzorcach przekazywanych na drodze wychowania coraz wyraźniej odbiega od realiów Kościoła XXI w. Przesłanie głoszone w Mistycznym Ciele Chrystusa nadal jednak dociera do wielu środowisk, bardzo zróżnicowanych pod względem socjologicznym. Szerokie grono odbiorców nie może jednak pozostawać tylko słuchaczami, ale musi podejmować ewangeliczne ziarno, żyć nim i przekazywać dalej. Współczesne warunki pastoralne, stwarzają dobre okazje do aktywnego działania na rzecz przekazywania Dobrej Nowiny i przepowiadania Słowa. Szczególnie miejsce w procesach edukacyjnych i duszpasterskich, podejmowanych przez Kościół, winna zajmować młodzież, która podlega dzisiaj silnym prądom sekularyzacji, zmierzającej do odwrócenia się jej od Chrystusa, przyjęcia przez młodych ludzi postawy indyferentyzmu, aż do wzbudzenia w nich wrogości ku wspólnotie wierzących. Swoistym wyzwaniem, jakie dzisiaj stoi przed wszystkimi osobami odpowiedzialnymi za kontakt z młodzieżą, jest dawanie dobrego przykładu poprzez świadectwo życia i dynamiczny rozwój życia religijnego, prowadzącego ku mocnej i ugruntowanej wierze.

Młodzież i przesłanie Kościoła to kolejna część *Dialogów w kontekście Światowych Dni Młodzieży w Krakowie*, opracowanych przez czterech kapłanów, cyklu stanowiącego próbę refleksji nad szeroko pojętą problematyką ludzi młodych. Recenzowana monografia ma charakter teoretyczno-badawczy i stanowi pracę zbiorową. Tematyka publikacji jest zróżnicowana, choć całość ściśle dotyczy młodzieży, poszczególne elementy pracy umożliwiają czytelnikowi spojrzenie z wielu perspektyw, co świadczy o zastosowaniu przez autorów adekwatnych i skutecznych metod badawczych, prowadzących do pełnego i wyczerpującego przedstawienia podejmowanej problematyki. Niniejsza publikacja stanowi uzupełnienie istniejącego stanu badań i chociaż nie przynosi rewolucyjnych i odkrywczych wniosków, to jednak umożliwia szersze spojrzenie na młodzież oraz stojące przed nią wyzwania.

Układ książki jest prosty i przejrzysty, zawartość jest poprawna pod względem merytorycznym. Całą pracę otwiera spis treści, który dzięki ulokowaniu go na początku pomaga czytelnikowi w poszukiwaniu interesujących go zagadnień (s. 5). W dalszej kolejności umieszczono wprowadzenie napisane przez redaktorów omawianej publikacji, nakreślające najważniejsze cechy pracy oraz omawianej problematyki (s. 7–12). Główną część monografii stanowi pięć rozdziałów o odrębnej tematyce nawiązującej do uniwersum całego cyklu *Dialogów*. Podobnie jak w pozostałych tomach wspomnianego cyklu po każdym z rozdziałów usytuowano bibliografię, a także streszczenie w języku angielskim. Na zakończenie umieszczono noty o autorach, przybliżające ich naukowy profil (s. 138–139).

Rozdział pierwszy, napisany przez **Andrzeja Potockiego**, ukazuje „wstawanie z kanapy” jako nową formę desekularyzacji. Autor, dwołując się do znanej papieskiej wypowiedzi, motywującej młodzież do działania, wskazuje na rolę młodych ludzi w działaniach na rzecz ewangelizacji oraz wskazuje możliwość ich zaangażowania w duchowe życie Kościoła. Niniejszy rozdział ukazuje młodych, jako tych, którzy mogą ponieść płomień wiary w liberalny, pozbawiony wartości świat i poprzez dobre oraz owocne świadectwo przybliżyć odległe od Boga środowiska i grupy do wspólnoty wierzących w Chrystusa.

Drugi rozdział pracy, którego autorem jest **Krzysztof Mielnicki**, podejmuje zagadnienie miłosierdzia jako drogi procesów Nowej Ewangelizacji, realizowanej w przekazie chrześcijańskiej wiary młodemu pokoleniu. Autor dokonuje także charakterystyki ewangelizacyjnego przesłania Światowych Dni Młodzieży, które odbyły się w Krakowie. Miłosierdzie, jako jeden z kluczowych przymiotów Boga, winno stać się również istotnym elementem przesłania i działań duszpasterskich Kościoła, co zostało wykazane w głównej mierze na podstawie przemówień Ojca Świętego Franciszka podczas krakowskich spotkań z młodymi oraz nauczania Synodu Biskupów.

Rozdział trzeci, autorstwa **Jaroslawa Czerkawskiego**, podejmuje aspekt katechezy Kościoła wobec mediów elektronicznych. Ów rozdział nabiera szczególnego znaczenia w czasach upowszechnionego dostępu do Internetu, z którego na masową skalę korzystają młodzież i dzieci. Należy uznać, iż jednym z priorytetów pastoralnych jest dzisiaj zapewnienie wysokiej jakości treści edukacyjnych, podanych w przystępnej i atrakcyjnej formie tak, aby można było je zaproponować ludziom młodym, przekazując im Słowo i ewangelizując we właściwym im środowisku.

Czwarty rozdział pracy jest autorstwa **Rafała Pokrywińskiego** oraz **Wojciecha Łuszczynskiego**. Obaj kapłani poruszyli problematykę nazwaną „teologią dobrej zabawy”, podejmując krytyczną analizę pastoralnego obrazu młodzieży w kontekście Świątowych Dni Młodzieży. Autorzy podejmują analizę fenomenu Świątowych Dni Młodzieży, wskazując na braki w definicji zakresu wiekowego młodzieży. W dalszej części podjęto stosunek Kościoła do ludzi młodych, wytykając przy tym niedoskonałość papieskich przemówień do młodzieży i zbytnią eventowość samego spotkania młodych. Dokonano także charakterystyki antropologicznego błędu juvenalizmu oraz teologii Świątowych Dni Młodzieży i wynikających z nich strategii duszpasterskich. Należy zaznaczyć, iż pomimo zachowania względnego obiektywizmu ten fragment monografii trzeba uznać za krytyczny wobec formy realizacji idei organizacji świątowych spotkań ludzi młodych. Autorzy powołują się m.in. na badania socjologiczne związane z percepcją i rozumieniem wydarzeń, które odbyły się w Krakowie w 2016 roku, nie można więc zarzucić im braku merytoryczności, jednak mimo istotnych i właściwych uwag zawartych w rozdziale, można w nim dostrzec niesłuszny dystans do pastoralnej linii Kościoła.

Ostatni, piąty rozdział monografii, którego autorem jest Piotr Kopiec, ukazuje zagadnienie dobrej szkoły wobec wyzwań współczesnego społeczeństwa. Rozdział ma charakter ekumeniczny, stanowi bowiem diagnozę sytuacji Kościoła Ewangelickiego w Niemczech, ukazując jego bieżącą problematykę, zwłaszcza w odniesieniu do edukacji młodzieży w XXI w.

Reasumując, należy uznać, iż recenzowana publikacja stanowi ważny głos w dyskusji nad współczesną młodzieżą oraz jej formacją. W pracy zawarte zostały różne, niekiedy odległe od siebie poglądy, co wykazuje pluralizm redaktorów oraz zaznacza wielość koncepcji duszpasterskich w łonie samego Kościoła. Silne zaakcentowanie ewangelizacji sprawia, iż po książkę powinny sięgnąć osoby odpowiedzialne za działania pastoralne wychodzące naprzeciw wyzwaniom współczesności, a więc przede wszystkim katecheci, wychowawcy, rodzice i kapłani, zwłaszcza prowadzący wspólnoty młodzieżowe. Przyszłość Kościoła leży bowiem w dużej mierze w rękach dzisiejszej młodzieży, jednak jej formacja i ukształtowanie zależy jeszcze od starszego, dojrzałego pokolenia, które winno podejmować wszelkie działania zmierzające do właściwego wychowania w wierze ludzi młodych.

Jakub Akonom